

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/264/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112234103
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4112234103.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX/X, E., zastúpený Advokátska kancelária VASIL' & partners, s. r. o., so sídlom Žižkova 4D, Košice, IČO: 47 240 482, proti žalovaným: 1. Z. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XX, V., 2. Z. A. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XX, 3. Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. F. XXX, 4. G. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 5. Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 6. P. B. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 7. P. R. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 8. Z. Z. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/X, H., 9. P. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 10. B. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, N. T., 11. B. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 12. Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 13. P. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 14. G. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 15. Z. G. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 16. E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 17. N. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 18. O. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. 39X/XX, H., 19. S. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX/XX, H., 20. C. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 21. Z. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 22. M. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 23. K. Z. nar. XX. XX. XXXX, bytom O., 24. Z. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. 6, H., 25. P. B. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX/XXA, H.- A., 26. Z. Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 27. P. H. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 28. B. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 29. B. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 30. A. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 31. Z. N. nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 32. A. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 33. R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 34. D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/X, H., 35. A. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XX, H., 36. A. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX, H., 37. P. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX, H., 38. P. P. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 39. S. Q. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 40. Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XX, H., 41. P. F. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 42. A. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 43. G. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 44. Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXXX/XX, D., 45. N. N., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XX, 46. Z. R. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. X/XX, H., 47. A. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XX, H., 48. E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XX, H., 49. N. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXXX/X, H., 50. R. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 51. G. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 52. P. Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, 53. S. B. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. O. D. XXXX/XX, R., 54. P. Z. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. Q. č. XX, N. Q., 55. A. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 56. B. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 57. Z. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. X/X, H., 58. K. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 59. G. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 60. Z. Z. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. X/X, Z.-N. Z., 61. A. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XX, S., 62. doc. Q. A. U., L., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 63. Z. R. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 64. R. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/X, H., 65. P. G. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 66. O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 67. G. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX/X, H., 68. O. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, H., 69. Q. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom XX. H. XXX/XX, K., 70. P. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 71. A. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 72. Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXXX/X, H., 73. G. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 74. N. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, H., 75. S. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX, 76. A. R. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX/X, H., 77. F. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX/X, H., 78. M. N.,

nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 79. N. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 80. A. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 81. Z. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 82. S. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 83. B. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 84. P. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX/X, N., 85. D. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 86. Z. N. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX/XX, H., 87. U. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 88. O. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 89. G. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., 90. A. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XX, H., 91. Z. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/XX, H., žalovaní zastúpení advokátom JUDr. Romanom Foltínom, so sídlom Školská 3, Nitra, o zaplatenie príslušenstva pohľadávky v sume 86.228,01 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 7. augusta 2019 č. k. 12C/289/2012-609 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku (III.) p o t v r d z u j e .

Napadnutý výrok o náhrade trov konania (IV.) z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1. - 91. rade, okrem žalovaných v 84., 85., 89. a 90. rade, povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 9%-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 64.133,71 eura od 15. 12. 2010 do 13. 07. 2015 vo výške 26.440,65 eura a 5,05%-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 45.410,92 eura od 14. 07. 2015 do 16. 06. 2016 vo výške 2.129,98 eura, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie voči žalovanej v 84. rade P. D., v 85. rade D. X., v 89. rade G. Z., a v 90. rade A. X. zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, § 517 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 39 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 369 ods. 1, § 735 Obchodného zákonníka. Uvedol, že žalobca - pôvodne spoločnosť Ratima & KF, s. r. o. sa žalobou doručenou súdu dňa 03. 10. 2012 domáhal od žalovaných zaplatenia sumy 76.319,10 eura s príslušenstvom. V priebehu konania došlo k zmene na strane žalobcu a súd vyhovel návrhu na zmenu žalobcu a namiesto pôvodného žalobcu: Ratima & KF s. r. o., so sídlom Komárno, Vodná 15/8, IČO: 44 533 128 do konania vstúpil: R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., N. XXX/X. Čo sa týka uplatňovaného nároku, konanie bolo v časti zaplatenia istiny zastavené pre úhradu celej istiny, konkrétne suma 30.908,18 eura bola uhradená dňa 14. 07. 2015 a suma 45.410,93 eura bola uhradená dňa 17. 06. 2016. Žalobca sa domáhal vyčísleného príslušenstva - úroku z omeškania vo výške 86.228,01 eura, ktoré si žalobca uplatňuje ako 0,05 % úrok z omeškania denne zo sumy 64.133,71 eura od 15. 12. 2010 do 13. 07. 2015 = 72.695,56 eura a 0,05 % úrok z omeškania denne zo sumy 45.410,92 eura od 14. 07. 2015 do 16. 06. 2016 = 13.532,45 eura, spolu = 86.228,01 eura. V prvom rade sa súd vysporiadal s otázkou, či žalobca, ktorý je v konaní aktívne legitimovaný, nakoľko bola na neho platne a riadne postúpená pohľadávka voči žalovaným s poukazom na ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka, má nárok na príslušenstvo, teda úrok z omeškania, ktorý si uplatnil a ktorý je predmetom tohto sporu. V konaní nebolo sporné, že žalovaní v postavení dlžníka si svoj dlh voči žalobcovi, resp. jeho právnomu predchodcovi nespĺnili riadne a včas. Za vykonané práce podľa zmluvy o dielo na bytovom dome A. XX, H. bola právnym predchodcom žalobcu správcovi - spoločnosti Služby Nitra, s. r. o. dňa 30. 11. 2010 vystavená faktúra na sumu 76.319,11 eura, splatná dňa 14. 12. 2010. V konaní nebolo sporné, že suma 30.908,18 eura bola uhradená až dňa 14. 07. 2015 a suma 45.410,93 eura bola uhradená až dňa 17. 06. 2016, teda po splatnosti faktúry, a to potom znamená, že zo strany žalovaných došlo k omeškaniu, neplnili riadne a včas, pretože plnenie už bolo splatné. Obrana žalovaných, že k plneniu nedošlo a že to zavinil správca bytového domu a ich vzťah so správcom - spoločnosťou Služby Nitra, s. r. o., je právne irelevantná vo vzťahu k žalobcovi, je to vzťah medzi správcom a vlastníkami bytov, ale vo vzťahu k žalobcovi je podstatné to, že došlo k omeškaniu, za akých okolností k omeškaniu došlo, to už je na vysporiadaní sa medzi vlastníkami bytov a správcom. Právne dôsledky spojené s omeškaním sú upravené v ustanovení § 517 Občianskeho zákonníka, keďže

žalovaní meškali s plnením peňažného dlhu, žalobca má právo požadovať od nich úroky z omeškania, pričom výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. Ďalej sa súd musel vysporiadať s otázkou, ktoré zákonné ustanovenia bude aplikovať na prejednávany spor. Základná úprava úrokov z omeškania je obsiahnutá v Občianskom zákonníku a Obchodnom zákonníku. Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník majú svoju vlastnú úpravu vzťahujúcu sa na úroky z omeškania: Občiansky zákonník v § 517 ods. 2 ustanovuje, že ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Obchodný zákonník v § 369 ods. 1 a § 735 ustanovuje, že ak je dlžník v omeškaní s plnením peňažného záväzku, je dlžník povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania. Pri omeškaní dlžníka s platením peňažného záväzku vyplývajúceho z obchodnej zmluvy sa neuplatňuje všeobecná úprava Občianskeho zákonníka o úrokoch z omeškania. Úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku platí len v prípade porušenia peňažných záväzkov neobchodného charakteru. Úroky z omeškania tvoria príslušenstvo pohľadávky. Čo sa týka úrokov z omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri samotnom plnení aj úroky z omeškania. Výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis k Občianskemu zákonníku, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa uvedeného nariadenia vlády je výška úrokov z omeškania o osem, resp. päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Obchodný zákonník upravuje úroky z omeškania nasledovne: Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Zároveň platí, že ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva (tu platí nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.). Súd dospel k záveru a vyhodnotil vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský a posúdil tak prejednanú vec podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a aplikoval na výšku úroku z omeškania ustanovenia nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žaloba bola podaná sčasti dôvodne a sčasti nedôvodne práve pre uplatňovaný úrok z omeškania vo výške 0,05% denne zo sumy 64.133,71 eura od 15. 12. 2010 do 13. 07. 2015 a 0,05% úrok z omeškania denne zo sumy 45.410,92 eura od 14. 07. 2015 do 16. 06. 2016. Z listinných dôkazov, predovšetkým zo Zmluvy o dielo zo dňa 17. 08. 2010, súd vyvodil ten právny záver, že medzi stranami sporu bola platne uzavretá zmluva o dielo, pričom sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu. Podľa Zmluvy o dielo jej účastníkmi na jednej strane boli ako objednávateľ - vlastníci bytov v dome A. XX, H., zastúpení správcom Služby Nitra, s. r. o., ktorý za objednávateľa zmluvu o dielo podpísal, na strane druhej vystupoval žalobca, resp. jeho právny predchodca ako zhotoviteľ. Z obsahu spisu je jednoznačne preukázané, že právny predchodca žalobcu je obchodná spoločnosť, ktorá má v predmete činnosti prípravné práce k realizácii stavby, uskutočňovanie stavieb a ich zmien, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, to znamená, že vystupoval ako podnikateľ a žalovaní ako spotrebiteľia. Spotrebiteľská zmluva sa uzatvára medzi dodávateľom na strane jednej a spotrebiteľom na strane druhej. Dodávateľ je ten, ktorý pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom bude vždy osoba (fyzická či právnická), ktorá pri uzavieraní tejto zmluvy nekoná ako podnikateľ, teda osoba, ktorá pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom nie je rozhodujúce, či spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Právny predchodca žalobcu konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a vlastníci bytov ako podnikatelia nekonali, potom zmluva o dielo spĺňa všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy. S poukazom na uvedené skutočnosti, ako aj citované zákonné ustanovenia, súd prvej inštancie uložil žalovaným v 1.- 91. rade, okrem žalovaných v 84., 85., 89., 90. rade, spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 9%-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 64.133,71 eura od 15. 12. 2010 do 13. 07. 2015 vo výške 26.440,65 eura a 5,05%-ný úrok z omeškania ročne zo sumy 45.410,92 eura od 14. 07. 2015 do 16. 06. 2016 vo výške 2.129,98 eura. Skutkové tvrdenia ohľadne sumy, z ktorej je úrok z omeškania uplatňovaný, ani obdobie, za ktoré je úrok z omeškania uplatňovaný, strana žalovaných výslovne nepoprela a tieto sa považujú za nesporné s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP. Výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. zvýšená o 8 percentuálnych bodov a následne 5 percentuálnych bodov ako určuje ECB, čo bolo v čase omeškania 1% a 0,05%. Počiatok omeškania je deň nasledujúci po dni splatnosti vystavenej faktúry a potom deň nasledujúci po dni plnenia, kedy žalovaní plnili najskôr sumu 30.908,18 eura bola uhradená dňa 14. 07. 2015 a suma 45.410,93 eura bola uhradená dňa 17. 06. 2016. Čo sa týka lehoty na plnenie, žalovaní

žiadali o možnosť splatenia sumy v dvoch splátkach, jednu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, druhú do konca r. 2019, pričom poukazovali na stav vo fonde opráv a na tú skutočnosť, že ak by bola naraz čerpaná vysoká suma, ohrozená by mohla byť existencia 60 bytov a 200 obyvateľov bytov. Keďže súd žalobcovi priznal sumu 26.440,65 eura + 2.129,98 eura, a nie žalovanú sumu v celej výške, umožnil žalovaným zaplatiť súdom priznanú sumu v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, tak ako sami v podstate žiadali. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, keďže žalobca si uplatňoval úrok z omeškania v neprípustnej výške 0,05% za každý deň omeškania, čo je 18,25% ročne, keďže záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno priznať a dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a potom dojednanie o výške úroku z omeškania v zmluve vo výške 0,05% za každý deň omeškania je absolútne neplatné s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka výroku o zastavení konania voči žalovanej v 84. rade P. D., v 85. rade D. X., v 89. rade G. Z., a v 90. rade A. X., tu súd postupoval s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby voči týmto žalovaným, ku ktorému došlo ešte pred otvorením pojednávania a ustanovenia § 145 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. O náhrade trov konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V predmetnej veci boli ako žalobca, tak aj žalovaní sčasti úspešní a sčasti neúspešní, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a ustanovenie § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozhodnutiu, v jeho zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia podanej žalobe v celom rozsahu. Vytkol súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Výrok rozhodnutia súdu o nepriznaní náhrady trov konania považuje za nesprávny, poukazujúc na to, že celá suma istiny bola pod vplyvom podanej žaloby zo strany žalovaných zaplatená ešte v priebehu súdneho konania, a tak mal úspech 100%, bez ohľadu na to, že súd následne nepriznal celú sumu príslušenstva, t. j. úrokov z omeškania, uplatňovaných v tomto konaní. Súd prvej inštancie tiež dospel k nesprávnemu právnenému záveru, keď vyhodnotil právny vzťah medzi stranami ako spotrebiteľský a posúdil tak prejednávajúcu vec podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a v dôsledku toho aplikoval na výšku úroku z omeškania príslušné ustanovenie nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Uvedený vzťah nemožno chápať ako spotrebiteľský, keďže zmluvu uzavrel podnikateľský subjekt Služby Nitra s. r. o., ktorý v rámci výkonu podnikateľskej činnosti konal ako správca bytového domu na A. ul. XX v H.. V tomto konaní sa jedná o zmluvný úrok, ktorý spoločnosť Služby Nitra, s. r. o. v rámci zmluvnej voľnosti platne uzavrel so spoločnosťou Ratima & KF, s. r. o., t. j. právnym predchodcom žalobcu. Tento zmluvne dojednaný úrok vo výške 0,05% denne bol dojednaný medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, pričom na povahe právneho vzťahu nič nemení tá skutočnosť, že časť záväzku vyplývajúca zo zmluvy o dielo boli povinní zaplatiť žalovaní v tomto konaní. Postavenie žalovaných ako ručiteľov za spoločnosť Služby Nitra, s. r. o. vyplynulo zo zákona iba z dôvodu, že spoločnosť Služby Nitra, s. r. o. neuhradila celú odplatu podľa zmluvy o dielo. Správca je pritom priamo zo zákona účastníkom právneho vzťahu, uzatvára zmluvu a vstupuje do tohto vzťahu. Nakoľko je správca podnikateľským subjektom, tak logicky pri uzatváraní zmluvy o dielo s iným podnikateľským subjektom (Ratima KF s. r. o.) došlo k vzniku obchodnoprávneho vzťahu, ktorý umožňuje dojednať úrok z omeškania. Považuje tento vzťah ako obchodnoprávneho nepriamo potvrdzuje aj to, že skoršie súdne konanie žalobcu Ratima KF s. r. o. proti žalovanému Služby Nitra s. r. o. bolo vedené pod sp. zn. 23Cb/110/2011, teda ako obchodnoprávny spor. Je nutné uviesť, že správca zodpovedá za záväzky vzniknuté pri výkone správy bytového domu až do výšky splatených úhrad za plnenia alebo do výšky zostatku fondu prevádzky, údržby a opráv v príslušnom dome. Uplatňovaný nárok zo strany žalobcu voči žalovaným predstavuje nárok vyplývajúci z vedľajšieho (akcesorického vzťahu), t. j. zodpovednosti jednotlivých vlastníkov bytov, ktorá nastupuje až po tom, čo správca bytového domu nesplnil svoju primárnu povinnosť. V zmysle tohto osobitného ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z., ak záväzky správcu (t. j. záväzky, ktoré vznikli zo zmlúv uzavretých so správcom pri výkone správy domu), nie sú kryté zaplatenými úhradami za plnenia alebo úhradami preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv, vlastníkom bytu a nebytového priestoru v dome zodpovedá za záväzky nad rámec zaplatených úhrad za plnenia alebo preddavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu v zmysle ustanovení § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Z. z. Vzhľadom k uvedenému má za to, že súd mal priznať celý úrok z omeškania ako bol dojednaný v zmluve o dielo zo dňa 17. 08. 2010, teda úrok z omeškania vo výške 0,05% denne z dlžnej sumy. Vo vzťahu k trovám konania uviedol

tiež, že žaloba v konaní bola podaná z dôvodu nezaplatenia dohodnutej sumy z titulu vystavenej faktúry za prevedené práce. Samotné úroky predstavovali len príslušenstvo tejto nezaplatenej pohľadávky. Samotná skutočnosť, v dôsledku ktorej došlo k úhrade nezaplatenej istiny zo strany žalovaných už bez ďalších pochybností sama o sebe predstavuje úspech žalobcu v samotnom konaní. Ak by aj pripustil, že nemal v konaní plný úspech, tak bez ďalších pochyb mal v konaní čiastočný (teda väčšinový úspech), v dôsledku čoho má nárok na náhradu trov konania.

3. Žalovaní v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedli, že v žiadnom prípade nemožno súhlasiť so závermi žalobcu, že zmluva bola uzavretá medzi dvomi podnikateľskými subjektmi, a to Služby Nitra, s. r. o. ako správcou bytového domu žalovaných a právnym predchodcom žalobcu obchodnou spoločnosťou Ratima & KF, s. r. o., Komárno. Zo samotného znenia zmluvy o dielo je zrejmé, že zmluvnou stranou-objednávateľom sú fyzické osoby nepodnikatelia, vlastníci bytov v dome A. XX, H., pričom zmluvu za nich podpisoval ako splnomocnenec správca bytového domu- spoločnosť Služby Nitra, s. r. o.. Aj z uvedeného je zrejmé, že objednávateľom sú fyzické osoby-spotrebitelia, a teda uvedený vzťah medzi žalobcom a žalovanými je vzťah spotrebiteľský, z čoho vyplýva, že v tomto prípade je možné priznať úroky z omeškania žalobcovi maximálne do výšky podľa predpisov Občianskeho práva. S poukazom na vecne správne rozhodnutie prvoinštančného súdu navrhli, aby bol rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdený.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci samej nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Vo vzťahu k napadnutému výroku o náhrade trov konania dospel odvolací súd k záveru, že tento výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Pôvodný žalobca - Ratima & KF s. r. o., Komárno sa žalobou zo dňa 03. 10. 2012 vo vzťahu k žalovaným ako vlastníkom bytov bytového domu Jurkovičova 21, Nitra domáhal zaplataenia istiny vo výške 76.319,10 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,05% denne zo sumy 64.133,71 eura od 15. 12. 2010 do zaplataenia, ako i náhrady trov konania. Žalobca v žalobe dôvodil, že so žalovanými, v zastúpení správcou spoločnosťou Služby Nitra s. r. o., uzatvoril dňa 17. 08. 2010 zmluvu o dielo s predmetom oprava fasády, pretmelenie medzipanelových špár, náter fasády materiálom Thermoshield na bytovom dome A. XX, H.. Žalobca vystavil za vykonanie diela dve faktúry, a to faktúru č. 10/008 na sumu 76.319,10 eura zo dňa 02. 09. 2010, žalovanými prostredníctvom správcu uhradenú a faktúru č. 18/010 na sumu 76.319,10 eura zo dňa 30. 11. 2010, splatnú dňa 14. 12.

2010, ktorej zaplata sa žalobca domáhal prostredníctvom tohto konania. Vzhľadom na omeškanie žalovaných s plnením, spolu so zaplatením žalovanej istiny žiadal súdom priznať i úrok z omeškania vo výške 0,05% denne z ceny diela bez DPH. V priebehu konania súd prvej inštancie uznesením zo dňa 10. 02. 2016 č. k. 12C/289/2012-187, z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, konanie, čo do zaplata 30.908,18 eura, zastavil. Keďže pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, bola žalobcom postúpená na postupníka R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., N. XXX/X, na základe návrhu žalobcu na zmenu účastníka konania súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12. 03. 2018 č. k. 12C/289/2012-369 vyhovel návrhu na zmenu žalobcu a namiesto pôvodného žalobcu do konania vstúpil R. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., N. XXX/X. Ďalším uznesením zo dňa 29. 04. 2019 č. k. 12C/289/2012-525 súd prvej inštancie z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom konanie v časti zaplata sumy 45.410,92 eura zastavil a súčasne pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 86.228,01 eura, predstavujúcu žalobcom uplatnený a vyčíslený úrok z omeškania, vychádzajúci z úhrady žalovanej istiny vo výške 30.908,18 eura a 45.410,92 eura. Predmetom sporu, po zastavení konania, čo do zaplata žalovanej istiny, zostalo zaplata úroku z omeškania vo výške 0,05% denne zo sumy 64.133,71 eura od 15. 12. 2010 do 13. 07. 2015 a úroku z omeškania vo výške 0,05% denne zo sumy 45.410,92 eura od 14. 07. 2015 do 16. 06. 2016, žalobcom uplatneného vo výške 86.228,01 eura, o ktorom nároku žalobcu súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozsudkom, preskúmaným odvolacím súdom (v dôsledku podaného odvolania žalobcu) v jeho zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania. Zásadnou právnou otázkou nastolenou v tomto konaní pritom bolo to, či právny vzťah medzi stranami sporu je obchodnoprávnym, tak ako žalobca tvrdil, a teda, či dôvodne uplatnil nárok na zaplata dojednaného úroku z omeškania vo výške 0,05% denne alebo, či na žalobcom uplatnený nárok titulom omeškania žalovaných s plnením treba aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vo veci samej správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku ako vecne správny potvrdil, v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

12. Pokiaľ súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že účastníkom zmluvného vzťahu z uzavretej zmluvy o dielo boli na strane objednávateľa vlastníci bytov bytového domu A. XX, H., a nie správca Službyt Nitra s. r. o., s takýmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd jednoznačne stotožňuje. Potom odvolacia argumentácia žalobcu, že zmluvu na strane objednávateľa uzatváral podnikateľský subjekt Službyt Nitra s. r. o. nie je správna. To, že objednávateľmi boli vlastníci bytov a správca ich len zastupoval, vyplýva nielen zo samotného označenia zmluvných strán v zmluve o dielo zo dňa 17. 08. 2010, ale i zo zákonnej úpravy postavenia správcu, v zmysle ktorej správca koná v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov a na ich účet, teda nie vo svojom mene a vo svoj prospech. I keď je dôvodné prisvedčiť odvolateľovi, že správca ako taký je podnikateľským subjektom, ktorého v predmete činnosti je správa a údržba bytového domu a z hľadiska tohto jeho postavenia vstupuje do zmluvného vzťahu s vlastními bytov na základe zmluvy o výkone správy, ktorá je svojim charakterom zmluvou spotrebiteľskou, ako už opakovane judikovali súdy SR (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/172/2019), vo vzťahu k uzavretej zmluve o dielo nie je možné v žiadnom prípade konštatovať, že by jej účastníkom bol na strane objednávateľa podnikateľský subjekt - správca, ktorý v tomto zmluvnom vzťahu plnil úlohu zástupcu objednávateľa - vlastníkov bytov, t. j. fyzických osôb, ktoré pri uzatváraní tejto zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Sám správca si vo svojom mene žiadne dielo neobjednal a v jeho prospech ani žiadne dielo nebolo vykonané.

13. Pri aplikácii režimu Obchodného zákonníka sa vyžaduje, aby obe zmluvné strany boli podnikateľmi, t. j. osobami vykonávajúcimi podnikateľskú činnosť vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosahovania zisku. V občianskoprávnej úprave zmluvy o dielo však minimálne jeden zo subjektov musí byť fyzická osoba - nepodnikateľ. Teda aplikáciu Obchodného zákonníka, aj keď bol písomne dohodnutý, koriguje kogentné ustanovenie § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu je potom nepochybné, že vlastníci bytov ako fyzické osoby treba považovať za spotrebiteľov, a tak predmetný zmluvný vzťah vzniknutý na základe uzavretej zmluvy o dielo je potrebné posúdiť podľa Občianskeho zákonníka, nakoľko nejde o vzťah, ktorý by vznikol pri podnikateľskej činnosti oboch sporových strán (resp. právneho predchodcu žalobcu) so zreteľom na to, že žalovaní podnikateľským subjektom nie sú. Pokiaľ potom žalobca tvrdil, že správca je priamo zo zákona

účastníkom právneho vzťahu, uzatvára zmluvu a vstupuje do tohto vzťahu, s takýmto názorom žalobcu sa opätovne odvolací súd nestotožňuje, pretože tak ako už uviedol vyššie, správca do tohto zmluvného vzťahu nevstúpil vo svojom mene, ale v pozícii zástupcu vlastníkov bytov, konajúceho v ich mene a práve vlastníci bytov boli objednávateľmi prác, realizovaných v ich prospech.

14. Pokiaľ žalobca poukázal na skôr právoplatne skončené konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 23Cb/110/2011 a na charakter tohto sporu, je treba uviesť, že prijaté závery súdu v danej veci odzrkadľujú práve postavenie správcu vo vzťahu k jeho povinnostiam v zmysle zmluvnej i zákonnej úpravy a jeho zákonnej zodpovednosti za záväzky vlastníkov bytov, do výšky zostatku vo fonde prevádzky, údržby a opráv, ktorý v rámci predmetu činnosti správcu spravuje. I z výsledkov tohto konania vyplývajú také právne závery súdu, že účastníkom zmluvného vzťahu na strane objednávateľa boli vlastníci bytov a správca v danom vzťahu vystupoval ako ich zástupca, pričom súd ho považoval za pasívne legitimovaného, len čo do zaplatenia sumy 30.908,18 eura, a to práve vzhľadom na vyššie vymedzenú zodpovednosť za záväzky vlastníkov. Nastolenou spornou právnou otázkou v danom konaní, i napriek tomu, že súd aplikoval i ustanovenia Obchodného zákonníka, však nebolo vyriešenie charakteru vzťahu medzi zmluvnými stranami na základe uzavretej zmluvy o dielo, ale posúdenie postavenia správcu (jeho pasívna legitimácia) ako účastníka daného konania z hľadiska jeho zákonnej zodpovednosti za záväzky vlastníkov. Potom ani nemožno konštatovať, že vedenie tohto sporu ako obchodnoprávneho (navyše za stavu, že jeho účastníkom bol priamo správca ako podnikateľ pomerne zodpovedajúci za záväzky vlastníkov bytov a z tejto pozície v danom spore i vystupoval) by automaticky predurčovalo charakter vzťahu medzi zmluvnými stranami zmluvy o dielo.

15. S poukazom na vyššie konštatované, pokiaľ súd posúdil nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania ako nárok vyplývajúci z občianskoprávnej úpravy, s takýmto závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje, z ktorého dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Vo vzťahu k napadnutému výroku o náhrade trov konania dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a odôvodniac, že obe strany sporu boli v danej veci čiastočne úspešné. Z takéhoto odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie však vôbec nie je zrejmé, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s pomerným úspechom strán sporu komplexne, vo vzťahu k celému predmetu tohto konania, a teda i vo vzťahu k žalobcom uplatňovanej istine, vo vzťahu ku ktorej bolo konanie v dôsledku čiastočných späťvzatí žalobcu zastavené dvomi rozhodnutiami súdu, avšak bez toho, že by bolo súčasne rozhodované i o trovách konania. Teda bezpochyby, pokiaľ súd v konečnom rozhodnutí rozhodoval o trovách celého tohto konania, bolo jeho povinnosťou posúdiť úspech strán sporu vo vzťahu k celému predmetu konania. Z napadnutého rozhodnutia však nie je zrejmé, či takýmto spôsobom súd prvej inštancie postupoval, pretože z odôvodnenia jeho rozhodnutia vo vzťahu k trovám konania uvedené nevyplýva a v tomto smere je ho potrebné považovať i za nepreskúmateľné. Preto bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o trovách celého konania a v tomto kontexte posúdiť mieru úspechu tej-ktorej strany sporu a rozhodnutie o trovách konania odôvodniť tak, ako to predpokladá ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).